

دین و
العلم

میقان
نوائیق

الْعَابِرُ

الْجَدِيدُ
خَنِيمٌ

فاسی
لدين والا
تفعول الم

دین و

الْعَلَم

المطلّق
دين وا
لوقعي

الْعَدْيَنِي
الْقَابِيِّ

الدين و
التدین

۱۹۷

الدُّرْسُ الْأَوَّلُ: الْدِّينُ وَ التَّدِيْنُ
قواعد: معانٍ الْحُرُوفُ الْمُشَبَّهَةُ بِالْفِعْلِ وَ لَا النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ

الكتُب طعامُ
الفَكْر

۱۷۰

مَكَّةُ الْمُكَرَّمَةُ وَلَمَدِينَةُ الْمُنَوَّرَةُ

۶۲

፭፻

الدَّرْسُ الثَّالِثُ: الْكِتَبُ طَعَامُ الْفَيْكِرِ
قواعد: أَلِاسْتِنَاءُ وَأَسْلُوبُ الْحَضْرِ
ترجمه
سوال‌های امتحانی
پاسخ سوال‌های امتحانی

الدَّرْسُ الرَّابِعُ: الْفَرْزَدِقُ

قواعد: المفعول المطلق
ترجمه
سؤالهای امتحانی
باسخ سوالهای امتحانی

سؤال‌های امتحانی

الفَرْزَدُقُ

۷۹

خلاصه درس‌ها

مشاوره شب امتحانی

معانی الحروف

المُشَبِّهَةُ بِالْفَعْلِ

وَلَا النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ

الْدِينُ وَالْتَّدِينُ

۱) آموزش قواعد و مفاهیم درس

۲) معانی حروف مشبهه با الفعل

در این درس ابتدا با معانی حروف پرکاربردی مانند «إن، آن، گان، لکن، آیت و نقل» آشنا می‌شویم که به این حروف، «حروف مشبهه با الفعل» گفته می‌شود و سپس با «لای نفي جنس» آشنا خواهید شد.

(اگه فوب دقت کنین، متوجه می‌شین که اون پوچارتای اولی به «آن» فتم می‌شن و دوتای آفری با هرف «ل» شروع می‌شن! فهمن؟ هروف مشبهه همشون تشدید دارن غیر از «آیت» این ویرگی کمکتون می‌کنه بعضی از این هروف مشبهه رو با پیزای مشابه اشتباه تگیرین!)

خلاصه حروف مشبهه با الفعل در یک نگاه

حروف مشبهه	بار معنایی	ترجمه	نکته خاص
إن	دارای معنای تأکیدی	قطعاً، همانا، به درستی که، بی گمان	در شروع جملات می‌آید.
آن	دارای معنای ارتباطی	که	معمولًاً میان دو جمله می‌آید.
گان	دارای معنای شبیه	گویی، مانند	—
لکن	دارای معنای «تکمیلی» و «رفع ابهام»	ولی، اما	معمولًاً میان دو جمله می‌آید.
آیت	دارای معنای آرزو	کاش	آیت + مضارع = معنای مضارع التزامی آیت + ماضی = معنای ماضی استمراری
نقل	دارای معنای «احتمال» یا «امید»	شاید/ امید است	نقل + مضارع = معنای مضارع التزامی

برای راحتی کار، این حروف را به دو گروه تقسیم می‌کنیم:

الف) حروف «إن»، «آن»، «گان» و «لکن»

۱) «إن»: این حرف باعث «تأکید» جمله پس از خود می‌شود و به معنای «قطعاً، همانا، به درستی که، بی گمان» و ... به کار می‌رود. (یادتون باش که این هرف رو با «إن» شمرطی به معنای «اگر» اشتباه تگیرین پون تشدید نداره!)

مثال: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» آنجل: ۹۰

قطعًا خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد.

(تو ترجمه بالا، به باعی «قطعًا» می‌توین از معادلهای دیگرش هم استفاده کنین، مثل «همانا»، به درستی که، و بی گمان!)

بَتْ الْوَافِي
أَكِبَارٌ
عَضْرٌ الْأَمَّ
شَهَدَ
وَالْتَّدَيْ
لُ الْمُطَلَّقُ
مَشْهُدٌ
الْخَنِيفُ
الْمَفْعُولُ
خَنِيفٌ

بَتْ الْوَافِي
أَكِبَارٌ
عَضْرٌ الْقَاسِيُّ
شَهَدَ
وَالْتَّدَيْ
لُ الْمُطَلَّقُ
مَشْهُدٌ
بَلْ حَمَّةٌ
وَبَلْ حَمَّةٌ
وَبَلْ حَمَّةٌ
مَشْهُدٌ

دین و دینداری

فَطْرِيٌّ: ذاتی، سرشته، فطری، غریزی، طبیعی

ترجمه درس ۲

آلَّذِينَ وَالشَّدِيْئِينَ
دین و دینداری

﴿أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ خَنِيفُوا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ یونس: ۱۰۵
با یکتاپرسنی به دین روئی آور و هرگز از مشرکان نباش.

آلَّذِينَ	فِطْرِيٌّ	فِي	الْإِنْسَانِ	وَالتَّارِيْخُ	يَقُولُ	لَنَا:
دینداری	غَرِيزی [است]	در	انسان	و تاریخ	می گوید	به ما

دینداری [یک امر] غریزی در انسان است. تاریخ به ما می گوید:

دین	کان له	و	إلا	الأرض	شعوب	مِنْ	شعب	لا
دینی	دینی	و	مگر این که	زمین	ملت‌های	از	ملتی	هیچ ... نیست

و	الخضارَ الْأَيْ	عَرْفَهَا	مِنْ	خَلَلٍ	الْكِتَابَاتِ	وَ	الثُّقُوشِ	وَ	الرُّسُومِ	وَ
و	تمَدَنٌ هَابِيٌّ كَه	شَنَاخْتَ آنَهَا [را]	از	مِيَانٍ	نوَشَتَهَا	وَ	نَكَارَهَا	وَ	نَشَاشِيَهَا	و

و تَمَدَنٌ هَابِيٌّ كَه آنَهَا را از مِيَانٍ (از طَرِيق) نَوَشَتَهَا، نَكَارَهَا، نَشَاشِيَهَا و

النّماذلِ.	تَوْكِيدٌ	اهتمام	الإنسان	بِالذِّينِ	وَ تَدْلُلُ عَلَى	أَنَّهُ	فِطْرِيٌّ	في وجوده؟
تنديس‌ها	تأكيد می‌کند [بر]	توجه	انسان	به دین	و می‌کند بر آن	این که	فطري [است]	در وجودش

ولکن	عبدایله	و	شعائرة	کانت خرافیه؟
و اما	عبدات هایش	و	مراسمش	خرافی بود (اسانه‌آمیز)

ولی عبادت‌ها و مراسم آن افسانه‌آمیز و خرافی بوده است.

تجزیه	شرها.	و	ازدادث	هدیه	الخرافات	فی	آدیان	الناس
دوری کردن [از]	بدی (گزند) آن‌ها.	و	افزایش یافت	این	اسانه‌ها	در	دین‌های	مردم
دوری از گزند آن‌ها.	این خرافه‌ها و افسانه‌ها در گذر زمان در دین‌های مردم افزایش یافت.							

الحالات	هذه	على	الناس	لهم يثرك	تعالى	الله	ولك	على مر الغصور.
حالت	اين	بر	مردم (را)	ترک نکرد (رها نکرد)	متعال	خداؤند	ولي	در گذر زمان

بِ الْوَافِي
الْكِبَارُ
عَضْرِ الْأَمَّةِ
شَهَدُ
وَالْتَّدَبُّ
لِ الْمُطَلَّقِ
مَشْهُدُ
الْخَنِيَّةُ
المَفْعُولُ
جَنِيف

بِ الْوَافِي
الْكِبَارُ
عَضْرِ الْعَاسِيِّ
شَهَدُ
وَالْتَّدَبُّ
لِ الْمُطَلَّقِ
از حَمَّةٍ
لَهُ
وبِالْعَصْرِ
مَشْهُدُ

الثَّمَارِينُ

الْتَّهْرِينُ الْأَوَّلُ: أيّ كُلْمَةٍ مِنْ كُلِّمَاتِ مُعْجمِ الدُّرْسِ تَنَاسِبُ التُّوضِيَحَاتِ التَّالِيَّةَ؟

(کدام کلمه از کلمدهای واژه‌نامه درس، با توضیحات زیر متناسب است؟)

۱- آنَّهُ ذَاتٌ يَوْمَ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنْنٌ غَرِيقَةٌ مِنَ الْحَدِيدِ يَنْتَطِعُ بِهَا:

(ابزاری دارای دسته‌ای از [جنس] چوب و دندانه پهنه‌ی لز [جنس] آهن که با آن بریده می‌شود.)

۲- تِمْثَالٌ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يَغْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ:

(تندیسی، از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خدا پرستش می‌شود.)

الْفَاسُ (تبر)

الْفَسَمُ (بت)

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

٣- عَضُوٌ مِّنْ أَغْضَاءِ الْجِسْمِ يَقْعُدُ فَوْقَ الْجَدْعِ:

(عضوی از اعضای بدن که بالای تنہ قرار دارد.)

٤- أَنَارَكَ لِبَاطِلَ وَالْمُقْتَمِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ:

(رهانندۀ باطل و روی آورده به دین حق)

٥- إِنَّهُمْ بَدُوا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ:

(با سخنی پنهان شروع به صحبت کردند.)

الْكَتِيفُ (شانه)

الْخَنِيفُ (یکتاپست)

تَهَامِسُوا (بچ بچ کردن)

الثَّمَرِينُ الْثَّالِثُ: تَرْجِمَ الْعِبارَاتِ التَّالِيَّةَ، ثُمَّ عَيْنِ الْحَرْفِ الْمُسَبَّبَةِ بِالْفَعْلِ، وَ لَا التَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ.

(عبارت‌های زیر را ترجمه کن. سپس حرف مشبه بالفعل و لای نفی جنس را مشخص کن.)

١- **فَيْلَ** اَذْخُلُ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَغْلَمُونَ بِمَا غَنَرَ لِي زَيْ وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿يَسٌ: ٢٦ وَ ٢٧﴾(گفته شد: وارد بهشت شو. گفت: ای کاش قوم من بدانند که پروردگارم مرا آمرزید و مرا از گرامی داشتگان قرار داد) **لَيْت** ← از حروف مشبهه بالفعل٢- **لَا تَخْرُنْ إِنَّ اللَّهَ مَعْنَا ...** ﴿الْكُوَيْةٌ: ٤٠﴾

(غمگین میباش، زیرا که خداوند با ماست.)

٣- **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ﴿الْأَصْفَاتٌ: ٣٥﴾

(هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست.)

٤- **لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ** ﴿رَسُولُ اللَّهِ: ١٩٦﴾

(هیچ دینی ندارد کسی که هیچ عهد و پیمانی ندارد.)

الثَّمَرِينُ الْثَّالِثُ: أَرْفَأْ الشَّعْرَ الْمُنْسُوبَ إِلَى الْإِمَامِ عَلَيَّ، ثُمَّ عَيْنِ تَرْجِمَةِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا.(شعر منسوب به امام علی عليه السلام را بخوان. سپس ترجمۀ کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده است، مشخص کن.)ای که نابخردانه افتخارکننده به دودمان هستی، مردم تنها از یک مادر و یک پدر هستند. **إِنَّهَا الْفَاحِرَةُ جَهْلًا بِالنَّسْبِ** بِهِ دُودَهَانِآیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره، آهن، مس یا طلا آفریده شده‌اند؟ **هَلْ تَرَاهُمْ حَلَقُوا مِنْ فِضَّةٍ** مِنْ بَيْنِبلکه آنان را می‌بینی (می‌پنداری) از تگه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی هستند؟ **هَلْ سَوِيَّ لَحْمُ وَ عَظْمٌ وَ غَصْبٌ** أَسْتَغْوَانِافتخار تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است. **إِنَّهَا الْفَحْرُ لِغَفْلِ ثَابِتٍ** شَرِّ **وَ حَيَاءً وَ عَفَافِ وَ أَدْبَ** تَهَا

ب) إِسْتَخْرُجْ مِنَ الْأَبْيَاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ الْفَعْلِ الْمُجْهَوِلِ وَ الْجَارِ وَ الْمُجْرُورِ وَ الضَّفَةِ وَ الْمُوْصَوْفِ.

(از بیت‌ها اسم فاعل، فعل مجهول، جار و مجرور و صفت و موصوف را بیرون بیاور.)

اسم فاعل ← **الْفَاحِرَةُ** **فَلِ مَجْهُولٍ** ← **حَلَقُوا** **جَارٌ وَ مُجْرُورٌ** ← **بِالنَّسْبِ** **لِأَمِّ - لِأَبِّ - مِنْ فِضَّةٍ** صَفَتُ وَ مُوْصَفُ ← **عَقْلٌ ثَابِتٌ****الثَّمَرِينُ الرَّابِعُ:** تَرْجِمَ الْأَحَادِيثِ التَّبَوَّءِيَّةَ، ثُمَّ عَيْنِ الْمُقْطَلُوبِ مِنْكَ.

(احادیث نبوی را ترجمه کن. سپس [مواردی را که] از تو خواسته شده است، مشخص کن.)

۱- كُلُّ طَعَامٍ لَا يَذَكُرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَةٌ فِيهِ. **(الْفِقْلُ الْمُجْهَوَلُ وَ نَوْعُ دَاءٍ)** لَا تَنْفَعُ فَعْلُ مَبْهُولٍ

(هر غذایی که نام خدا بر آن یاد نمی‌شود، آن [غذا] تنها بیماری و مرض است و هیچ برکتی در آن نیست.)

۲- لَا تَنْفَعُبْ، فَإِنَّ الْفَعْلَ مَفْسَدَةٌ. **(نَوْعُ الْفِقْلِ)** فَعْلُ نَفْعٍ

(خشمنگین نشو، زیرا خشم، مایه تباہی است.)

٢- الْأَطْيَنْ: گل

٤- الْفَعْلُ: استخوان «جمع: الْعِظَام»

١- قَيْلٌ: گفته شد (قال: گفت)

٣- سَوِيٌّ: به جز

٥- الْغَصْبُ: پی

سؤالهای امتحانی

سؤالهای ترجمه محور

۱- انتخاب الشِّرْجَةُ الشَّحِيقَةُ لِمَا تَعْنِيَتْ حَطَّ.

- (الف) **أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفُونَ** (صورت را بلند کن - چهرهات را بگردان - روی بیاور)
 (ب) لا شَغَبٌ مِّنْ شَعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِينٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلِّعْبَادَةِ. (شاخهها - ملتها - مردم)
 ۲- أَكْتَبْ فِي الْفَرَاغِ كُلِّيَّةً مُنَاسِبَةً حَسْبَ الْمُعْنَى.

- (الف) إِنَّ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَاوَلَ أَنْ يَنْقُذَ قَوْمَةً مِّنْ عِبَادَةِ ..... . (الله - الشياطين - الأصنام)
 (ب) عَلَقَ الْفَاقِسُ عَلَى ..... الْقَسْمِ الْكَبِيرِ وَ تَرَكَ الْمُغْبَتَةَ. (كيف - يد - صدر)

۳- أَكْتَبْ الْفَقْرَةَ أَوَ الْجَمْعَ لِلْأَشْفَعِينِ التَّالِيَيْنِ.

(الف) الْقَرْبَانِ جَمْع

(ب) الْآلَهَةِ مَفْرَد

۴- أَكْتَبْ الْفَتَرَادِيَّاتِ وَ الْمَفْصَادَاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

مؤمنین - أسلوب - خسب - الرُّشْل - جديدة - جهل

(الف) طَرِيقَةً = طَنَ ..... الآلَيَّاءَ = الآلَيَّاءَ .....

(ب) فَشِرْكَيْنَ = عَرْفَ ..... قَدِيمَةً = قَدِيمَةً .....

۵- عَيْنَ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تُنَاسِي الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى فِي الْمُعْنَى مَعَ تَبَانِ الشَّبَابِ.

(الف) عَسَى = لَئِنْ ..... زَئِماً = زَئِماً ..... لَعْلَ = لَعْلَ .....

(ب) أَغْبَدُوا = غَلَّفُوا ..... إِذْكَمُوا = إِذْكَمُوا .....

۶- إِفْرَاجُ الْبَارَاتِ التَّالِيَّةِ لِمَ عَيْنَ تَرْجِعُهَا الشَّحِيقَةَ.

الف) وَ لَكِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَتَرَكِ النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ:

- (۱) ولی خداوند متعال مردم را در این حالت رها نکرد.
 (۲) ولی خداوند متعال مردم را در این حالت رها نمی‌کند.

ب) بَدَا الْقَوْمُ بِتَهَافُسِهِنَّ

(۱) قوم شروع به چیزی کردند.

۷- أَكْتَبْ اسْمَ كُلِّ ضَوْرَةٍ فِي الْفَرَاغِ.

الف) يَنْطَلِعُ النَّاسُ الْأَشْجَارَ بِاَنْ .

ب) يَغْنِدُ بَعْضُ النَّاسِ ..... مِنْ دُونِ اللَّهِ.

۸- كَفَلَ تَرْجِعَةُ الْبَارَاتِ.

الف) لَقَارَجَعَ النَّاسُ، شَاهَدُوا أَصْنَافَهُمْ مُكَسَّرَةً: هنگامی که مردم برگشتند.

ب) قَذْفَوْهُ فِي التَّارِ، فَأَقْنَدَهُ اللَّهُ بِنَهَا: او را در آتش افکنند و .....

پاسخ سؤال‌های امتحانی

۷- نام هر تصویر را در جای خالی بنویس.
 الف) یقظَّ النَّاسُ إِلَشْجَارُ بِالْفَأْسِ. (مردم، درختان را با **تبر** قطع می‌کنند)

ب) يَغْيِّبُ بَعْضَ النَّاسِ الْأَمْنَامَ مِنْ دُونِ اللَّهِ. (برخی از مردم، **بت‌ها** را به جای خدا می‌پرستند).

۸- ترجمه عبارت‌ها را تکمیل کن.

الف) هنگامی که مردم برگشتند، دیدند **بَت‌ها** شکسته شده است.
 ب) او را در آتش افکنند (انداختند) و خداوند او را از آن [آتش] نجات داد.

۹- جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کن.

الف) ای که نایخدا نه، افتخار کننده به دودمان هستی / مردم تنها از یک مادر و پدر هستند.

ب) بلکه آنان را می‌بینی از تگه گلی آفریده شده‌اند / آیا به جز گوشت و استخوان و پی هستند؟

ج) پنداشتند (گمان کردند) که ابراهیم ﷺ [همان] انجام‌دهنده (کار) است.

۱۰- عبارتی را که در آن تأکید یا تشبيه یا زجاء (امیدداشتن) هست، مشخص کن.

الف) امید است شما اندیشه کنید (خیزدوزی کنید). // واژه «**لَقْن**»: شاید، امید است» برای «امید» به کار می‌رود.

ب) بی‌گمان خدا دارای بخشش بر مردم است / این آیه کریمه نیز به دلیل وجود واژه «**إِنْ**» در آن، دارای «**تأکید**» است.

ج) آنان مانند یاقوت و مرجان‌اند. در این آیه کریمه، واژه «**كَأَنْ**» وجود دارد که برای «**تشبيه**» به کار می‌رود.

۱۱- فعلی را که در نوع (از نظر نوع) با سایر فعل‌ها هماهنگی ندارد، مشخص کن.

الف) فعل «**أَكْرِم**»: گرامی می‌دارم» مضارع است و بقیه فعل‌ها، ماضی هستند.

ب) فعل «**لَا تَسْكُرُونَ**» به دلیل حذف‌نشدن نونش، مضارع منفی است، ولی سایر گزینه‌ها فعل نهی هستند.

۱۲- [امورد] درست یا نادرست را درباره نوع «لا» مشخص کن.

الف) هیچ دینی ندارد کسی که هیچ عهد و پیمانی ندارد. (منظور اینه که کسی که به عهد و پیمان فودش پایین نیست، نهی شه اونو دیندار نوشت!) / «لا» در این عبارت، «لا»ی نفی جنس است؛ چون پس از آن اسم فتحه‌دار (نکره) آمده است!

ب) مؤمن چیزی را با پروردگار خویش شریک نمی‌سازد. / «لا» در این عبارت، «لا»ی نفی مضارع است نه «نهی»؛ چون آخر فعل «ضفه ۲» دارد نه سکون!

۱۳- پاسخ درست را مشخص کن.

الف) فعلی است از افعال ناقصه: **بُود** **گویی** **ولی**

۱- برای کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، ترجمه درست را انتخاب کن.

الف) «به دین یکتاپرستی روی بیاور». (**أَقِمْ وَجْهَكَ: روی بیاور**)
 ب) هیچ ملتی از **مُلْتَهَى زَمِينَ** [نبوده] و نیست، مگر این که دین و روشی برای عبادت داشته است. (**شَعُوبٌ: مُلْتَهَى**)

۲- با توجه به معنی، کلمه مناسبی در جای خالی قرار بده.

الف) إِنْ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَوَّلَ أَنْ يُنْقِدَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ: [ای شک] ابراهیم ﷺ تلاش کرد که قوم خود را از پرستش **بَت‌ها** نجات دهد. (خدا - شیطان‌ها - **بَت‌ها**)

ب) عَلَقَ الْفَأْسَ عَلَى كَتْفِ الْفَصَمَ الْكَبِيرِ وَ تَرَكَ الْمُعْبَدَ: تبر را بر شانه **بَت‌بَزْرَگ** آویخت و عبادتگاه را ترک کرد. (شانه - دست - سینه)

۳- مفرد یا جمع دو اسم زیر را بنویس.

الف) الْقُرْبَانِ جمع الْقَرَابِينَ (قربانی‌ها)

ب) الْأَلَيْهَةِ مفرد الْأَلَلِ (عبود)

۴- مترادف‌ها و متضادها را در جای مناسب خود بنویس.

الف) طَرِيقَةً = أَسْلَوب (روشن، راه)

الْأَنْبِيَاءُ = الْرُّسُلُ (پیامبران)

ظَنُّ = حَسْبٍ (پنداشت)

ب) مُشَرِّكِينَ (مشرکان) مُؤْمِنِينَ (مؤمنان)

قَدِيمَةً (قدیمی، باستانی) جَدِيدَةً (جدید، نو)

عَرَفَ (دانست) جَهَلَ (دانست) [در این جا، «عَرَفَ» با «عَلِمَ» مترادف و هم‌معنا هستند!]

۵- کلمای را که در معنی با سایر کلمات هماهنگی ندارد، با ذکر دلیل، مشخص کن.

الف) شاید - امید است.

ب) نیست

۶- کلمات «عَسْتِی»، «رَبِّما» و «لَعْلَ» از نظر معنی، بر «امید به انجام‌شدن کار» دلالت می‌کند، ولی کلمه «لَيْسَ»: نیست، چنین مفهومی ندارد.

ب) عبادت کنید رکوع کنید

ب) بی‌اویزید سجده کنید

۷- فعل‌های امر «أَعْتَدُوا»، «إِلْزَعُوا» و «أَشْجَدُوا» همگی به نوعی در ارتباط با عبادت و پرستش است، ولی «عَلَقُوا»: بی‌اویزید، چنین مفهومی ندارد.

۸- عبارت‌های زیر را بخوان، سپس ترجمه درست آن‌ها را مشخص کن.

الف) مُغَزِّيَّةً «۲»: لَمْ يَتَرَكْ: رها نکرد. ([أَلْمَ + مضارع تغییریافته] «ماضی منفی» یا «ماضی نقلی منفی»)

ب) مُغَزِّيَّةً «۱»: بَدَأَ... يَتَهَافَسُونَ: شروع به پیچ کردن.